

Actualisatie nota Bovenwijks deel B (2022)

- 1.1 Het college besluit de actualisatie van deel B van de Nota Bovenwijks vast te stellen.
- 1.2 Het college besluit de financiële effecten van deze actualisatie verwerken in de eerst volgende bestuursrapportage.

Inleiding

Door de gemeente worden investeringen gedaan die van openbaar nut zijn en belangrijk zijn voor de kernen afzonderlijk of voor de gemeente in haar geheel. Het gaat hierbij om de aanleg van infrastructuurele werken, grootschalige groenvoorzieningen of nieuwe gebiedsontwikkelingen. De gemeente moet de kosten (deels) verhalen op partijen die baat hebben bij deze gemeentelijke investeringen.

De Nota Bovenwijks bestaat uit twee delen; deel A: het theoretische deel en deel B: het praktische deel. Deel A wordt geactualiseerd bij veranderende regelgeving en/of beleid. Deel A is vastgesteld door de gemeenteraad op 27 september 2018 en bevat het wettelijke kader, de omschrijving van de reserves tot 2018 en de methodiek.

Deze Nota Bovenwijks 2022 bevat alleen deel B. Het is een herijking van deel B uit de Nota Bovenwijks 2021. Het beoogde effect van de nota is om de financiering van bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke investeringen binnen de gemeente inzichtelijk te maken en om kostenverhaal hiervan te onderbouwen. Deel B wordt jaarlijks geactualiseerd door het college bij voorkeur rondom het vaststellen van de kadernota. De uitkomsten kunnen dan betrokken worden bij het opstellen de kadernota en andersom.

Deel B is het praktische deel waarbij de theorie wordt toegepast op de gemeentelijke investeringen en de kostendragende ontwikkelingen. Onderwerpen in deel B zijn:

- o de ontwikkellocaties en gemeentelijke investeringen (hoofdstuk 1) en
- o hoe de bijdragen voor gemeentelijke investeringen op basis van de methodiek worden verdeeld (hoofdstuk 2).

Ontwikkellocaties en gemeentelijke investeringen

1.1 Ontwikkellocaties

Onderstaand schema toont de kostendragende ontwikkellocaties die in de gemeente Neder-Betuwe voorkomen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen woningbouw en economische functies.

<i>Economische functies</i>		
Ochten	- Poort van Ochten	
	- Interovo/Augustinus	
	- Kerk Cuneraweg	
	- Uitbreiding Walenhoek (westzijde)	
Dodewaard	- Bonegraaf-Oost, Dalwagen ong.	
Opheusden	- Tree Valley Business Centre	
Buiten de kernen	- Herontwikkeling Boerderij de Vaalt	
	- Rivierendal	
	- Bedrijfsverplaatsing Hoofdstraat 74	
	- RDM Spoorstraat 3a	
<i>Woningbouw</i>		
Kesteren	- Casterhoven	- Pottemsche Veld
	- Winkelconcentratie	- Betuwestraatweg-noord
	- Hoofdstraat-Torenstraat	- Nedereindsestraat 1
	- Stationsstraat 34a	- Stationslocatie
	- Sparlocatie	- Hoofdstraat 70
	- Uitbreiding Plus	

Opheusden	- Herenland	- Beukenlaan 9
	- Herenland-West	- Smachtkamp 60
	- Kerkeland Opheusden	- GMB-locatie
	- Kastanjelaan	
Echteld	- Broedershof	
	- Brenksestraat 1 en 16	
IJzendoorn	- Keizerstraat 24	
Ochten	- Oranjehof	- Uitbreiding Elim
	- Triangel	- BAK locatie
	- Centrumplan	- 44RI-straat 2a (7 woningen)
	- MCD & dorps huis	- De Linge, Ochten-oost
	- Waalbandijk 37	- De Hoef - Zwijning
Dodewaard	- Fructus (verschillende fasen)	
	- Margrietlaan (Hoeksteen)	
	- Wilhelminalaan	
Diverse woningen en kleinere plannen		

1.2 Bovenwijkse voorzieningen

Categorie 1

Kesteren: verbeteren entree Hoofdstraat (tussen Fruitstraat en Broekdijk)
<i>Beschrijving</i> De gemeente streeft naar nul verkeersslachtoffers per jaar en wil dit bereiken door in te zetten op het realiseren van een veilige en herkenbare infrastructuur. Voor een deel is een herkenbare 30 km-inrichting en voor een deel is een herkenbare 50 km-inrichting noodzakelijk, conform de essentiële herkenbaarheidskenmerken Duurzaam Veilig.
<i>Financieel</i> Investing: € 200.000,- Subsidie o.i.d.: geen
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> o.a. Casterhoven, Stationsstraat 34a, Nedereindsestraat 1 en 29, Pottemsche veld, Betuwestraatweg-noord en andere ontwikkelingen in Kesteren.
<i>Verdeelsleutel</i> 60% van bestemmingsreserve (€ 120.000,-) en 40% vanuit algemene reserve.
<i>Planning</i> Naar verwachting 2024

Centrumplan Ochten, herinrichting Dr. Van Drielplein
<i>Beschrijving</i> Het betreft de herinrichting van het Dr. Van Drielplein.
<i>Financieel</i> Investing: € 1.200.000 Subsidie o.i.d.: ntb
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> Relatie met Oranjehof, Prunusstraat, BAK-locatie, Centrumplan, MCD & dorps huis en andere woningbouw-ontwikkelingen in Ochten.
<i>Verdeelsleutel</i>

€ 200.000,- van de bestemmingsreserve, en € 1.000.000,- vanuit de algemene reserve.

Planning

Naar verwachting 2024

Fietsbrug Meersteeg (Echteld)

Beschrijving

Er is een fietspad gerealiseerd aan de Meersteeg bij Echteld. Bij de brug over de Linge is sprake van een versmalling waardoor de fietsers de weg op moeten. Door de realisatie van een fietsbrug wordt deze situatie verholpen.

Financieel

Investering: € 200.000

Subsidie o.i.d.:

Ruimtelijke en functionele relatie met

De voorziening heeft een relatie met plan Broedershof en Brenksestraat in Echteld.

Verdeelsleutel

12% van de bestemmingsreserve, zijnde € 24.000 en de rest vanuit de algemene reserve.

Planning

Naar verwachting 2023

Randweg Opheusden

Beschrijving

De gemeente is momenteel bezig met de randweg Opheusden. De weg loopt vanaf de rotonde bij het Tree Valley Business Centre over de Bomenlaan naar de Linge. Na oversteek van de Linge en het spoor loopt het tracé parallel aan het spoor richting Kesteren. Bij het Panhuis zal hij aansluiten op de Tielsestraat. Deze route zal de verkeersdruk op de Dalwagenseweg in Opheusden doen afnemen. Ook de verkeersdruk op de Tielsestraat en de Broekdijk in Kesteren zal afnemen.

Financieel

Investering: € 20.000.000,-

Subsidie o.i.d.: nog niet bekend

Ruimtelijke en functionele relatie met

- Herenland, Herenland-west, Beukenlaan, Fructus, Casterhoven, Pottemsche Veld, Betuwestraatweg-noord en diverse andere ontwikkelingen in Opheusden en Kesteren.
- Tree Valley Business Centre Opheusden

Verdeelsleutel

- € 600.000,- komt als bijdrage uit de bestemmingsreserve van de bovengenoemde woningbouwprojecten.
- Een deel van de aanlegkosten zal (naar rato lengte) verhaald worden op de exploitanten op het tweede deel van het Tree Valley Business Centre, mits er voor deze kavels geen bijdrage voorzien is obv de Nota Kostenverhaal ABC (2014). De afdracht voor bovenwijkse voorzieningen bedraagt € 30,-/m² voor elke m² op het TVBC die een andere bestemming krijgt. Hieronder verstaan we naast de uitgeefbare meters ook de meters die toe te rekenen zijn aan de nieuwe functie (dus over ook de meters voor bijv. water en infrastructuur is deze afdracht verschuldigd, maar exclusief de benodigde meters voor de randweg).
- de overige investering (omvang nog niet volledig bekend) komt vanuit de algemene reserve.

Planning

Naar verwachting 2026

Speelvoorzieningen in de diverse kernen

Beschrijving

Op basis van de speelruimtenota worden verschillende nieuwe speelvoorzieningen gerealiseerd en bestaande opgewaardeerd.

Financieel

Investering: € 150.000,-

Subsidie o.i.d.: -

Ruimtelijke en functionele relatie met

De verschillende plannen in de kernen zijn te koppelen aan verschillende woningbouw-ontwikkelingen.
<i>Verdeelsleutel</i> 50% van de bestemmingsreserve, zijnde € 75.000,-, verdeeld over drie jaar en 50% vanuit de algemene reserve.
<i>Planning</i> 2022/2023/2024

Skatepark Dodewaard
<i>Beschrijving</i> In Dodewaard wordt een skatepark voor de jeugd gerealiseerd
<i>Financieel</i> Investing: € 65.000,- Subsidie o.i.d.: -
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> De voorziening heeft een relatie met plan Fructus in Dodewaard.
<i>Verdeelsleutel</i> 50% van de bestemmingsreserve, zijnde € 32.500,- en 50% vanuit de algemene reserve.
<i>Planning</i> Naar verwachting 2023

Aanpassen kruising Einsteinstraat/Dalwagen Dodewaard
<i>Beschrijving</i> Omdat vanwege de ontwikkeling van Bonegraaf-oost meer (zwaar) verkeer vanaf de Dalwagen recht door via de Einsteinstraat naar Bonegraaf-oost zal rijden moet de huidige inrichting aangepast worden.
<i>Financieel</i> Investing: € 150.000 Subsidie o.i.d.: -
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> De voorziening heeft een directe relatie met plan Bonegraaf-oost in Dodewaard.
<i>Verdeelsleutel</i> 2/3 ^e van de bestemmingsreserve, zijnde € 100.000 en 1/3 ^e vanuit de algemene reserve.
<i>Planning</i> Naar verwachting 2024

Randweg Ochten
<i>Beschrijving</i> Door diverse ontwikkelingen aan de oostzijde van Ochten ontstaat de behoefte aan een randweg aan deze zijde van Ochten. Deze weg zal vanaf de Bonegraafseweg aansluiten op de Cuneraweg nabij de aansluiting op de A15.
<i>Financieel</i> Investing: € 8.000.000,- Subsidie o.i.d.: -
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> De woningbouwontwikkeling Ochten-oost kan niet goed ontsloten worden zonder deze randweg. Daarnaast zijn ook de ontwikkelingen bij Interovo en Augustinus sterk afhankelijk van deze weg. Tenslotte profiteren ook andere plannen, zoals Oranjehof, De Hoef-Zwijning, BAK-locatie, Walenhoek-west, kerk Cuneraweg en Rivierendal.
<i>Verdeelsleutel</i> 40% van de bestemmingsreserve, zijnde € 3.200.000,- en 60% vanuit de algemene reserve zijnde 5.400.000. Hiervoor zal te zijner tijd een voorstel voor de gemeenteraad gemaakt worden.
<i>Planning</i> Naar verwachting 2025 en verder

Opdikken dijk Dodewaard, Ochten, IJzendoorn

<i>Beschrijving</i> Realiseren van een veilige voetgangersvoorziening bij de werkzaamheden aan de dijk.
<i>Financieel</i> Investing: € 250.000 Subsidie o.i.d.:
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> De voorziening heeft een relatie met diverse plannen in Dodewaard, Ochten en IJzendoorn.
<i>Verdeelsleutel</i> 40% van de bestemmingsreserve, zijnde € 100.000 en 60 % vanuit de algemene reserve.
<i>Planning</i> Naar verwachting 2024

Dodewaardsestraat (aansluiting A15)
<i>Beschrijving</i> De Dodewaardsestraat ter hoogte van de kruispunten met de op- en afritten van de A15 wordt aangepakt. Dit is nodig om de verkeersveiligheid en doorstroming van de kruispunten in de toekomst te waarborgen.
<i>Financieel</i> Investing: € 200.000 Subsidie o.i.d.:
<i>Ruimtelijke en functionele relatie met</i> De voorziening heeft een relatie met diverse plannen in Dodewaard en Opheusden.
<i>Verdeelsleutel</i> 20% van de bestemmingsreserve, zijnde € 40.000 en de rest vanuit de algemene reserve.
<i>Planning</i> Naar verwachting 2026

Categorie 2

Project	Beschrijving
Langzaamverkeersroute tussen Casterhoven fase 7 en het Pottemsche veld.	Tussen beide ontwikkelingen is een brug over het water voorzien voor langzaamverkeer.
Dijkverzwaring Waalbandijk: fietsvoorziening	Voor het thema 'Fiets vooruit!', onderdeel van het NBVVP kiest de gemeente er voor om het (elektrische) fietsgebruik op met name de korte en middellange afstand te stimuleren. Een van de maatregelen is het realiseren van hoogwaardig fietsnetwerk binnen en buiten de bebouwde kom voor zowel het utilitaire fietsverkeer als het recreatieve fietsverkeer. Veiligheid is hierbij essentieel. De verkeersveiligheid voor met name fietsers is op dit moment in het geding op de Waalbandijk. Er is sprake van een beperkt wegprofiel, waardoor de veiligheid van de fietsers in het geding komt. Bij de komende dijkverzwaring dient daarom ook geïnvesteerd te worden in de fietsveiligheid op de dijk.
Verkeersaanpassingen nabij MFC Dodewaard	Realiseren van aanpassingen bij de MFC Dodewaard (Willem de Zwijgerlaan) in het kader van verkeersaanpassingen/ verbeteren verkeersveiligheid.
Veiligheid spoorwegovergangen	Een toename van het verkeer zorgt voor toenemende onveiligheid op de spoorwegovergangen in de gemeente. In overleg met ProRail wil de gemeente komen tot een gebiedsgerichte aanpak van de overwegen in de omgeving. Daarbij is het de vraag waar veiligheidswinst is te behalen, bijv. door het afsluiten van overwegen of juist het verbeteren van de veiligheid door bijv. fietsvoorzieningen te treffen.
Aanpassingen nav Randweg Opheusden	Naar aanleiding van de aanleg van de Randweg bij Opheusden zullen verschillende opvolgende voorzieningen aangepast worden binnen de bebouwde kom, zoals de afwaardering van de Tielsestraat, Dalwagen en Burgemeester Lodderstraat.

Categorie 3

Project	Beschrijving
Winkelconcentraties (herinrichting openbare ruimte winkelconcentraties Kesteren, Opheusden, Dodewaard)	Voor de leefbaarheid van de kernen in de gemeente zijn sociaal maatschappelijke voorzieningen van groot belang. Het gaat dan om voorzieningen van goede kwaliteit en voorzieningen die goed bereikbaar zijn. In de kernen Kesteren, Ochten, Opheusden en Dodewaard streeft de gemeente naar winkelconcentratie. Hiermee kan het karakter en de uitstraling van de centrumgebieden worden versterkt. Het gaat enerzijds om de gebouwde omgeving, maar ook om het herinrichten van de openbare ruimte.
Fietsoversteek spoorlijn Echteld	Voor het thema 'Fiets vooruit!' kiest de gemeente er voor om het (elektrische) fietsgebruik te stimuleren. Er is een fietsnetwerk gerealiseerd op de Voorstraat te Echteld, door de realisatie van een vrijliggend fietspad. T.h.v. de spoorwegovergang is sprake van een ontbrekende schakel. Voor fietsers blijft zonder adequate maatregelen hier sprake van een gevaarlijke situatie. Door het doortrekken van het fietspad over het spoor, tot aan de Voorstraat, wordt deze situatie verholpen.
Fietsoversteek spoorlijn Broekdijk	T.h.v. de spoorwegovergang aan de Broekdijk is sprake van een ontbrekende schakel. Voor fietsers blijft zonder adequate maatregelen hier sprake van een gevaarlijke situatie. Door het doortrekken van het fietspad over het spoor kan deze situatie verholpen worden.
Spoorwegovergang Casterhoven	T.h.v. de spoorwegovergang aan de Hoofdstraat is sprake van een ontbrekende schakel tussen Casterhoven en het centrum van Kesteren. Voor voetgangers/fietsers blijft zonder adequate maatregelen hier sprake van een gevaarlijke situatie. Door het doortrekken van het voet-/fietspad over het spoor kan deze situatie verholpen worden.
Verbeteren gebiedsontsluitingswegen	In het NBVVP is bepaald dat de gemeente op termijn streeft naar nul verkeersslachtoffers per jaar en dat personen een verkeersveilige beleving hebben bij het verplaatsen in de openbare ruimte. Door de realisatie van nieuwe woonwijken neemt de verkeersonveiligheid en drukte toe op de gebiedsontsluitingswegen. Vandaar dat het van belang is om de wegen duurzaam veilig in te richten. Een herkenbare 50 km-inrichting is voor deze wegen noodzakelijk, conform de essentiële herkenbaarheidskenmerken Duurzaam Veilig.
Kwaliteitsimpuls openbare ruimte in kernen	Dit betreft een wens om in de centrumgebieden e.d. een kwaliteitsimpuls te even ook qua inrichting en uitstraling van de openbare ruimte (verharding, meubilair en groen). De kernen van Neder-Betuwe een representatief aanzien geven, herkenbaar als Europees laanboom-centrum.

1.3 Ruimtelijke ontwikkelingen

Categorie 1

	Investering	Beschrijving
Opwaarderen verdedigingslinies	100.000	De Spanjaardsdijk Opheusden Dodewaard en Liniedijk Opheusden-Ochten hebben beide een belangrijke relatie met de Linge. Deze dijken worden genoemd in het LOP en in eerdere visie's van de gemeente waaronder de structuurvisie.
Dorpsommetjes	120.000	Nog te realiseren op basis van Nota 2010 en de geactualiseerde structuurvisie 2015. Om kortdurende recreatie in de eigen omgeving te stimuleren wil de gemeente in samenspraak met haar burgers dorpsommetjes ontwikkelen. De aanleg van een lokale recreatieve structuur in de directe omgeving van de verschillende dorpen in de vorm van bijvoorbeeld dorpsommetjes is wenselijk. De toenemende landschapsbeleving die deze dorpsommetjes tot gevolg hebben, zullen zorgen voor meer waardering voor de eigen leefomgeving en de gebruikers van het buitengebied.
Landschapsontwikkelingsplan	160.000	Uitvoering geven aan het door de raad vastgestelde Landschapsontwikkelingsplan.
Gastvrije Waaldijk	100.000	De komende jaren wordt de noordelijke Waaldijk tussen Gorinchem en Nijmegen versterkt. Dit is een uitgelezen kans om de uitstraling van de dijk een extra impuls boost te geven en de beleving te vergro-

	ten. Een duurzame weg met taluds die bloemrijk zijn en bijdragen aan de biodiversiteit.
--	---

Categorie 2

Projecten	Beschrijving
Veerhaven Ochten	Verkenning Veerhaven e.o. Ochten (gebiedsontwikkeling natuur en landschap, cultuurhistorie, T&R w.o. wandel- en struinpad, oeververbinding Ochten-Druten). Deze ontwikkelingen dragen bij aan de beleving van de rivier en het landschap en bieden toegevoegde waarde aan bewoners en bezoekers. Bovendien past de ontwikkeling van het gebied bij de ambities op het gebied van R&T van gemeente Neder-Betuwe en Regio Rivierenland. Project betreft een verkenning naar ontwikkel-mogelijkheden en haalbaarheid van publiek-private samenwerking en financiering. De gemeente heeft een intentieovereenkomst ondertekend voor deze nadere verkenning naar mogelijkheden en (co)financiering.
Verbeteren openbare ruimte stationsomgeving Kesteren en Opheusden	De herstructurering van de stationsomgeving draagt bij aan een de wens om de ruimtelijke kwaliteit van de spoorzones in Kesteren en Opheusden te verbeteren. De spoorzone zal het visitekaartje van de kernen moeten gaan vormen. Het verzorgingsgebied wordt dan ook gevormd door de kern waarbinnen het project wordt gerealiseerd.

Categorie 3

Verbeteren langzaam verkeerroutes Kesteren <ul style="list-style-type: none"> - Relatie oude dorps hart met de Leede en de oostzijde van de Rijnbandijk - Verbeteren van de relatie met de westzijde van de Cuneraweg (Westeinde) ter hoogte van het spoor en de Rijnbandijk - Realisatie fietsroute/ brug van Casterhoven naar het station - Routes rond het station: richting Spoorstraat/'t Panhuis en langs het spoor richting de Hoofdstraat en Casterhoven 	In het verleden is in Kesteren met name aandacht besteed aan de realisatie van voorzieningen voor de automobilist. Dit heeft geleid tot een aantal barrières in het dorp. Door de langzaam verkeersroutes in het dorp te verbeteren wil de gemeente de barrières opheffen. Het gaat daarbij om onderstaande verbindingen. De genoemde routes moeten doorgetrokken worden en in verbinding staan met het buitengebied. Zo worden ook de mogelijkheden voor de bewoners van Kesteren voor het maken van recreatieve fiets- en wandeltochten verbeterd.
Cultuurhistorie: verdedigingslinies	Het behouden en versterken van de verdedigingslinies De gemeente vindt het zeer belangrijk de cultuurhistorische waarden van de verdedigingslinies te behouden en waar mogelijk te verbeteren en versterken. De linies zijn nu zeer beperkt afleesbaar in het landschap. Herstel en verdere ontwikkeling van deze cultuurhistorische waarden is van groot belang voor de leesbaarheid van het landschap, maar ook voor de beleving van de eigen gemeentelijke historie.
Project Boven-Linge	De Linge tussen Doornenburg en de kruising met het Amsterdam-Rijnkanaal bij Zoelen wordt de 'Boven-Linge' genoemd. De rivier vormt een beeldbepalende lijn dwars door het landschap. Dit project moet een kwaliteitsverbetering opleveren voor de Boven-Linge. Dit wordt bereikt door op basis van een visie te investeren in (fiets)verkeer, waterberging, natuurwaarden/biodiversiteit, landschap, recreatie, cultuurhistorie en duurzaamheid en energie.

2 Verdeling van bijdragen

2.1 Bijdragen bovenwijkse voorzieningen

In onderstaande tabel is een opsomming gemaakt van bovenwijkse investeringen en nieuwe projecten (bestemmingsreserve).

Stand Reserve Bovenwijkse voorzieningen per	NOG TE REALISEREN						Totaal
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Beginstand per 1-1	717.500						
Totaal (te) ontvangen bijdragen uit projecten	58.417	123.750	392.200	154.608	25.000	25.000	778.975
Af (cat. 1):							
Kesteren verbeteren entree Hoofdstraat			120.000				120.000
Centrumplan Ochten, herinrichting van Drielplein			200.000				200.000
Randweg Opheusden					600.000		600.000
Spelen (diversen)	25.000	25.000	25.000				75.000
Skatepark Dodewaard		32.500					32.500
Opdikken dijk Dodewaard, Ochten, IJzendoorn			100.000				100.000
Kruising Einsteinstraat - Dalwagen			100.000				100.000
Fietsbrug Meersteeg		24.000					24.000
Dodewaardsestraat (Aansluiting A15)					40.000		40.000
Totaal uit te geven bijdragen uit fonds BOVO	25.000	81.500	545.000	0	640.000	0	1.291.500
eindstand jaar saldo Reserve BOVO	750.917	793.167	640.367	794.974	179.974	204.974	

Het saldo van de reserve bovenwijken op basis van de gesloten overeenkomsten over bijdragen en de investeringen van projecten in categorie 1 is positief. Dit saldo kan ingezet worden ten behoeve van nieuwe categorie 1 projecten. Dit zijn in principe de wachtkamerprojecten uit categorie 2, mogelijk 3. Deze categorie 2 en 3 projecten kunnen dus uit dit positieve saldo voldaan worden, als ook uit nog toekomstige te ontvangen bijdragen.

2.2 Bijdragen ruimtelijke ontwikkelingen

In onderstaande tabel is een opsomming gemaakt van de bestemmingsreserve ten behoeve van ruimtelijke investeringen.

Stand Reserve Ruimtelijke Investerings	NOG TE REALISEREN						Totaal
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
Beginstand per 1-1	274.620						
Totaal (te) ontvangen bijdragen uit projecten	12.500	100.400	273.900	126.750	18.750	18.750	551.050
Af (cat. 1):							
Dorpsommetjes	30.000						30.000
Landschapsontwikkelingsplan		40.000	40.000	40.000	40.000		160.000
Opwaarderen verdedigingslinies			100.000				100.000
Gastvrije Waaldijk			100.000				100.000
Opwaarderen Panovense pas							
Totaal uit te geven bijdragen uit fonds RI	30.000	40.000	240.000	40.000	40.000	0	390.000
eindstand jaar saldo Reserve RI	257.120	317.520	351.420	438.170	416.920	435.670	

Het saldo van de reserve ruimtelijke investeringen op basis van de gesloten overeenkomsten over bijdragen en de investeringen van projecten in categorie 1 is positief. Dit saldo kan ingezet worden ten behoeve van nieuwe categorie 1 projecten. Dit zijn in principe de wachtkamerprojecten uit categorie 2, mogelijk 3. Deze categorie 2 en 3 projecten kunnen dus uit dit positieve saldo voldaan worden, als ook uit nog toekomstige te ontvangen bijdragen.